



# Εισαγωγή στις Μεταφραστικές Σπουδές

Ενότητα 9 : Γλωσσικά, γραφηματικά και παραγλωσσικά στοιχεία

Ελένη Κασάπη

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

# Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



# Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





# Γλωσσικά, γραφηματικά και παραγλωσσικά στοιχεία

Τα παραγλωσσικά στοιχεία και η απεικόνισή  
τους

# Περιεχόμενα ενότητας

1. Κείμενο 1.
2. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα 1.
3. Κείμενο 2.
4. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα 2.
5. Κείμενο 3.
6. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα 3.
7. Κείμενο 4.
8. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα 4.
9. Βιβλιογραφία ενότητας.



# 1. Κείμενο 1

Κείμενο 1:

Uno studio statunitense dell'American Health Association sostiene che la camminata veloce per almeno trenta minuti, cinque volte alla settimana garantisce migliori risultati della corsa. I ricercatori hanno esaminato per sei anni, 38mila runner e 15mila persone appassionate alla camminata a passo svelto con un'età tra i 18 e gli 80 anni. I risultati dimostrano che il rischio di malattie del cuore diminuisce del 9,3% per chi cammina rapidamente contro il 4,5% per chi corre.

- Διαβάζουμε το κείμενο πολλές φορές ως σύνολο.
- Δημιουργούμε ελκυστικό τίτλο για τους αναγνώστες.
- Επιδιώκουμε ο τίτλος να δηλώνει πολύ σύντομα το θέμα.



## 2. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα

Μια μελέτη, η οποία διεξήχθη στις ΗΠΑ από την Αμερικανική Ομοσπονδία Καρδιολογίας, υποστηρίζει ότι το γρήγορο βάδισμα για τουλάχιστον τριάντα λεπτά, πέντε φορές την εβδομάδα εγγυάται καλύτερα αποτελέσματα από το τρέξιμο.

- A.H.A = trademark → adiectio - σημείωση του μτφ.
- Studio statunitense = η οποία διεξήχθη στις ΗΠΑ.
- Camminata veloce = γρήγορο βάδισμα → trasmutatio, στα ελληνικά το επίθετο προηγείται του ουσιαστικού που προσδιορίζει.



# Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα (2)

Οι ερευνητές εξέτασαν επί έξι χρόνια, 38 χιλιάδες runner και 15 χιλιάδες...

- Hanno esaminato = εξέτασαν → παρακείμενος – αόριστος, ισοδυναμία 2:1 – substitutio, transmutatio.
- Runner = χρήση ελληνικού ή αγγλικού όρου; Αν μείνει το runner μένει και το A.H.A με ελληνική υποσημείωση. Αν μεταφραστεί τότε μεταφράζεται και το A.H.A με ΣτΜ – repetitio ή substitutio και adiectio (ΣτΜ).
- Contro = έναντι - substitutio.





# 3. Κείμενο 2

Κείμενο 2:

Dimagrire con la musica.

Un giro di valzer migliora negli anziani equilibrio, memoria, tempi di reazione ed attenzione. Lo dimostra un recentissimo studio condotto all'Università di Bochum in Germania. I ricercatori tedeschi hanno dimostrato che un'ora di danza alla settimana rallenta il declino fisico e mentale delle persone con più di 70 anni.



# 4. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα

- Ο τίτλος θα πρέπει να δημιουργεί συγκεκριμένο αναγνωστικό κοινό. Π.χ. «Χορός και τρίτη ηλικία».
- Un giro di valzer = το βαλς, substitutio.
- Dimostra = δείχνει – repetitio ή αποδεικνύει.
- Con più di 70 anni = που είναι πάνω από 70 ετών ή ηλικιωμένοι άνω των 70 ετών ή άτομα τρίτης ηλικίας άνω των 70 – substitutio, adiectio, deletio.



# 5. Κείμενο 3

## Κείμενο 3:

Collaborare con il partner per perdere i chili di troppo è un'ottima strategia. Lo hanno dimostrato i ricercatori americani del Research Triangle Institute. In sei mesi fidanzati o coniugi hanno perso circa il 5,32% di peso in più rispetto a chi faceva la dieta da solo. Infatti, se la dieta è di coppia diminuiscono le tentazioni, si condividono i successi e si risparmia tempo per preparare i pasti.



# 6. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα

- Τίτλος: Αμερική: Όποιος κάνει δίαιτα με τον σύντροφό του χάνει περισσότερα κιλά.
  - Collaborare – ρηματική φράση = η συνεργασία – ονοματική φράση, transmutatio – αλλαγή συντακτικής κατηγορίας.
  - Research Triangle Institute – να μείνει στ' αγγλικά ή να μεταφραστεί; Και στις δύο περιπτώσεις αντίστοιχη ΣτΜ.
- Προσοχή στους δεκαδικούς αριθμούς!



# Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα (2)

- *Fidanzati* = σύντροφοι.
- *La dieta è in coppia* = όταν η δίαιτα γίνεται σε ζευγάρια – ερμηνευτικό *adiectio*.
- *Diminuiscono* = περιορίζονται.
- *Per preparare i pasti* = για την ετοιμασία των γευμάτων.



# 7. Κείμενο 4

## Κείμενο 4:

Lo sport da bambini rende per sempre lo scheleto più forte. Lo dimostra una ricerca svedese dello Skeeen University Hospital di Malmö. La ricerca ha coinvolto 800 bambini e bambine tra i 7 e i 9 anni che facevano sport tutti i giorni per 40 minuti e un secondo gruppo di 800 bambini e bambine che facevano ginnastica solo per un'ora alla settimana. Il primo gruppo aveva un minor numero di fratture che significa anche meno problemi di osteoporosi da anziani.



# 8. Λήψεις αποφάσεων και μεταφραστικά διλήμματα

- Τίτλος: Σουηδία: Σπορ στην παιδική ηλικία για δυνατότερο σκελετό.
- *Lo sport* = τα σπορ.
- *Rende* = καθιστούν.
- *Malmö* = του Μάλμο.
- *Facevano sport* = ασκούσαν, αθλούσαν.
- *Avena un minor...* = παρουσίασε... *transmutatio*.
- *Che significa anche...* = γεγονός που σημαίνει ότι... – *adiectio*.



# 9. Βιβλιογραφία ενότητας

- i. <http://italianoperstranieri.loescher.it/>
- ii. Baker Mona, Malmkjaer Kristen, *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge, London – New York, 1998.  
[https://www.academia.edu/5675952/Routledge Encyclopedia of Translation Studies](https://www.academia.edu/5675952/Routledge_Encyclopedia_of_Translation_Studies) - didactics of translation (p.60), - skopos theory (p.235), - unit of translation (p.286).





# Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελένη Κασάπη.  
«Εισαγωγή στις μεταφραστικές σπουδές. Γλωσσικά, γραφηματικά και  
παραγλωσσικά στοιχεία». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη  
δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS237/>



# Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>





# Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη  
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ  
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

---

# Σημειώματα

# Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

